

Søknad om midler til forbedringsprosjekter i 2014

Samlet søknadssum kr. 1 278 000

1.0 Basisopplysninger om prosjektet

- **Prosjektkategori: Samhandlingsprosjekt eller prosjekt for bedre oppgavedeling.**
Samhandlingsprosjekt
- **Prosjektets kategorisering i forhold til satsingsområder for utlysningen i 2014 (viser til utlysningen)**
Prosjektet er rettet inn mot følgende satsingsområder for utlysningen i 2014:
 1. Styrket innsats for store pasientgrupper i psykisk helsevern (ADHD og autismespekterforstyrrelser) og barnehabilitering (autismespekterforstyrrelser)
 2. En organisering som underbygger gode pasientforløp gjennom bedre samhandling mellom enheter og nivåer i helsetjenesten, og ved å flytte noen av tjenestene nærmere pasienten.
 3. Bidra til å tilby barn og unge med psykiske vansker og habiliteringsbehov rett tiltak til rett tid på rett sted gjennom målretta oppgavedeling og samhandling.
- **Prosjektets navn**
«Kvalitet i alle ledd – koordinerte utrednings- og behandlingslinjer for barn og unge»
- **Prosjektansvarlig og prosjektleder inkludert kontaktinformasjon (e-postadresse og telefonnummer)**
Prosjektleder:
Psykolog Henrik Sollie, Klinikk for barn og unge, Helse Møre og Romsdal
e-post: henrik.sollie@helse-mr.no, hesollie@online.no
Tlf. 71121730/ 93027151
Prosjektansvarlig og leder av prosjektets styringsgruppe:
Avd.sjef Eva Løkvik, avdeling for barnehabilitering, Klinikk for barn og unge, HMR
e-post: eva.unni.lokvik@helse-mr.no
Tlf. 71121614
- **Dokumentasjon på godkjenning hos ansvarlig leder. Dersom dokumentasjon på samarbeidet ikke foreligger vil søknaden ikke bli vurdert.**
Avdelingssjef i avdeling for barnehabilitering, Eva Løkvik, er underskriver av søknaden sammen med prosjektleder Henrik Sollie. Klinikksjef Ove Økland og avdelingssjef psykisk helsevern for barn og unge Manuela Strauss er orientert om og støtter søknaden. På møte i styringsgruppa for prosjektet 05.03.14 ble det drøfta muligheter for videre finansiering, bl. a. søknad om midler til Helse Midt-Norge og til Helsedirektoratet. Prosjektleder og leder for styringsgruppa fikk fullmakt til å arbeide videre med søknadsprosessen. Dette er videre drøftet i e-post-korrespondanse med kommunerepresentantene i styringsgruppa. Dersom ytterligere skriftlig dokumentasjon er nødvendig kan dette ettersendes.
- **Interne eller eksterne samarbeidspartnere? Det må foreligge dokumentasjon som bekrefter samarbeidet. Dersom dokumentasjon på samarbeidet ikke foreligger vil søknaden ikke bli vurdert.**

Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom Klinikk for barn og unge Helse Møre og Romsdal HF og kommunene Averøy, Fræna, Molde og Smøla. Det ble inngått en formell samarbeidsavtale i november 2012 som er underskrevet av adm.dirrektør i Helse Møre og Romsdal HF og de fire samarbeidskommunene ved rådmann. Hovedmål, delmål, tidsramme og organisering av prosjektet framgår av avtalen. *Viser til vedlagt kopi av underskrevet samarbeidsavtale.*

- **Andre deltagere i prosjektet. Eksempler:**

Prosjektet samarbeider med brukerutvalget. Det er en brukerrepresentant i styringsgruppa og en i prosjektgruppa. På grunn av stor variasjon i de ulike diagnosegruppene, sitter det to brukerrepresentanter i arbeidsgruppe ADHD og tilsvarende i arbeidsgruppe autismespekterforstyrrelser.

1.1 Formål og problemstilling

- «Kvalitet i alle ledd – koordinerte utrednings- og behandlingslinje for barn og unge er et samarbeidsprosjekt mellom Helse Møre og Romsdal og kommunene Averøy, Fræna, Molde og Smøla. Målet for prosjektet er å utvikle gode samarbeidsrutiner mellom familier, kommuner og spesialisthelsetjeneste, slik at barn med sammensatte vansker og behov får så god og samordnet hjelp som mulig. Det ble gjennomført et forprosjekt fra september 2011 til februar 2012, og bakgrunn for prosjektet er nærmere beskrevet i *vedlagte forprosjektrapport*. Forprosjektet ble finansiert av Helse Midt-Norge.

Med bakgrunn i erfaringene fra forprosjektet var det enighet om å søke midler for å gjennomføre et treårig hovedprosjekt med de samme samarbeidspartnere.

Hovedprosjektet startet opp 01.01.12, med følgende delmål:

1. Utvikle en felles overbygning for ulike utrednings- og behandlingslinjer, dvs. utvikle samarbeidsprosedyrer og modeller for samhandling mellom kommunale tjenester, spesialisthelsetjenester og brukere.
2. Utvikle et sett koordinerte utrednings- og behandlingslinjer for definerte grupper. For de ulike forløpsfasene definere ansvar, oppgaver og kompetansebehov i forhold til de ulike aktørene.
3. Implementering av utrednings- og behandlingslinjer i andre samarbeidskommuner.

Delmål 1 og 2 utvikles i samarbeid med de fire kommunene over en to-årsperiode fram til høsten 2014, mens delmål 3 skal gjennomføres i forhold til andre kommuner fra høsten 2014. Sluttdato for hele prosjektet er 31.08.15.

- Hovedprosjektet fra 01.09.12 og fram til 31.12.13 er i hovedsak finansiert av Helsedirektoratet. VRI-midler (Virkemidler for regional FoU og innovasjon) har finansiert fase 1 i Møreforskning sin eksterne evaluering. Prosjektet har pr. dato ingen finansiering fra 01.01.14.
- Hittil er bl.a. følgende tiltak gjennomført i hovedprosjektet:
 - Koordinerte utrednings- og behandlingslinjer for ADHD og autismespekterforstyrrelser er utviklet av to ulike tverrfaglige arbeidsgrupper med brukere og representanter fra de fire kommunene og de tre seksjonene i Klinikk for barn og unge. Høringsrunde vår 2014, deretter godkjenning før forløpene legges ut på internettet. Vil bli gjensidig lenking mellom Helseforetakets hjemmeside og kommunene sine hjemmesider. Bredde-

implementering i kommuner og BUP/barnehabilitering høsten 2014. *Legger ved forside og delprosess oppfangning som eksempel.*

- Dialogmøter med fastlegene med drøfting av henvisningsprosedyrer og fastlegenes rolle i det tverretatlige samarbeidet. Prosedyrer for henvisning lagt inn i forløpene.
- Kompetansetiltak er gjennomført, bl.a dagskonferanse om «Den vanskelige foreldresamtalen» og koordinatoropplæring for alle de fire kommunene.
- Tverrfaglige team i kommunene har jobbet med bedre samhandling i kommunene relatert til informasjon, kompetanse, samarbeid innad, samarbeid kommune/spesialisthelsetjeneste, brukermedvirkning.
- Spesialisthelsetjenesten har hatt fokus på økt tilgjengelighet overfor kommunene. Barnehabilitering har økt sin tilgjengelighet for telefonkonsultasjoner. De to BUP-klinikken har sammen med kommunene utarbeidet samarbeidsavtale for samkonsultasjoner/familiemøter før evt. henvisning (*se vedlagt eksempel på samarbeidsavtale*). Dette tiltaket er en oppfølging av Styringsdokument 2012, pkt. 7.1 for Helse Møre og Romsdal:

(« Det er lagt til rette for at BUP og DPS kan ha samkonsultasjonar med fastlege, i skolehelsetenesta, på helsestasjon, med barnevernet osv., også for pasientar som ikkje er viste vidare til spesialisthelsetenesta».)

1.2 Litteraturgjennomgang/gjennomgang av kunnskapsgrunnlag på området

- Bakgrunn for prosjektet er knyttet til Samhandlingsreformen med tilhørende lov- og forskriftsendringer, manglende samordning og koordinering av tjenester for barn og under slik det bl.a. framgår av NOU 2009:22 og rapporter fra Helsetilsynet og Riksrevisjonen.
- Erfaringer fra forsøk med samordning av tjenester slik det bl.a. er oppsummert i NOVA-rapport18/11 («Evaluering av prosjektet «Sammen for barn og unge – bedre samordning av tjenester til utsatte barn og unge»)
- Resultater fra intervjuene i Forprosjektet som peker på konkrete forbedringspunkter.
- En felles bekymring for flere av deltakerne i prosjektet er overgangen fra tiltaksutforming i prosjektet til implementering i de ordinære driftsenheter. En vil derfor vie særskilt oppmerksomhet til implementeringsspørsmålet ved å gjennomgå relevant litteratur på området, f.eks. «Normalisation process theory» En plan for implementering vil foreligge før august 2014.

1.3 Prosjektgjennomføring

- Vi er nå midtvegs i prosjektet, og vi vil kort skissere framdriftsplan for 2014 -det året vi søker prosjektmidler for:
 - Utrednings- og behandlingslinjer for ADHD og autismespekterforstyrrelser ble avsluttet i arbeidsgruppene i begynnelsen av april. Det vil bli gjennomført en høringsrunde fra mai til juli. Forløpene godkjennes i august/september, deretter implementering og forankring i de to BUP-klinikkene, barnehabilitering og de fire kommunene. Utrednings- og behandlingslinjene vil gjennomgå årlige revisjoner.

- Møte med småbarnsteamene i BUP og HAB i mai. Fokus bl.a. på opplæringsbehov i kommunene knyttet til «tidlige tegn til bekymring»
- En utrednings- og behandlingslinje for emosjonelle vansker/angst/depresjon er ønsket fra kommunene, med spesielt fokus på kommunenes kompetanse på tidlig gjenkjenning og tidlig intervensjon. Avventer dette til videre finansiering av prosjektet er avklart.
- Familiemøter/samkonsultasjoner i henhold til Styringsdokument 2012 for HMR gjennomføres i alle fire kommuner, samt økt øremerket tid for telefonkonsultasjoner med Barnehabiliteringstjenesten.
- Det vil bli gjennomført flere nye opplæringstiltak høsten 2014 i forhold til fagpersonell både i kommuner og spesialisthelsetjeneste.
- Vil bli jobbet med forbedringspunkter i samarbeidet mellom BUP og barnehabilitering, bl.a. work-shop med fokus på diagnostikk av ADHD hos barnehabiliterings pasienter.
- Høst 2014 vil det bli tatt kontakt med andre kommuner på Nordmøre og i Romsdal for å drøfte mulig implementering av prosjekterfaringer fra samarbeidet med de fire kommunene.
- Det praktiske implementeringsarbeidet i disse kommunene vil bli gjennomført i siste del av prosjektperioden, fra 01.01.15 til 31.08.15

1.4 Plan for evaluering og dokumentasjon av resultater

Utrednings- og behandlingslinjene blir evaluert internt på måleindikatorene henvisningskvalitet, journalført behandlingsplan seinest etter tre konsultasjoner og utredningstid fram til diagnose.

Samkonsultasjonene/familiemøtene blir evaluert ved at de familiemedlemmer som deltar evaluerer møtets form og nytteverdi, og ved at BUP/kommuner registrerer hvem som blir henvist og hvem som får tilbud i kommunen.

Det er inngått avtale med Møreforskning om ekstern evaluering av prosjektet i tre faser:

Fase 1: Førunndersøkelse (analyse av intervjuer som er gjennomført i forprosjektet)

Fase 2: Analyse av endringsprosesser

Fase 3: Analyse av endringen.

Evaluering fase 1 er gjennomført (*for dokumentasjon, se vedlagt Evalueringsskisse,*

Arbeidsrapport M1303 og Poster) Evaluering fase 2 pågår kontinuerlig gjennom dokumentanalyser og observasjon av utvalgte prosjekt- og arbeidsgruppemøter.

Evaluering fase 3 vil bli gjennomført vinter 2015, ca. ½ år etter at utrednings- og behandlingslinjene er fullt ut implementert og samkonsultasjonene har pågått ca. ett år.

1.5 Vurdering av prosjektets betydning for forbedring av dagens praksis

- Klinikk for barn og unge, Helse Møre og Romsdal har en sentral rolle i to samhandlingsprosjekter: «Mission possible» og «Kvalitet i alle ledd» Disse to prosjektene utfyller hverandre ved at de samlet er rettet inn mot ulike nivåer i samhandlingskjeden, fra ledere til fagpersonell i enkeltsaker. Erfaringer fra disse to prosjektene vil samlet bidra til å utvikle en mer helhetlig strategi for samhandling mellom spesialisthelsetjeneste, kommunale tjenester, brukere og andre aktører.
- «Kvalitet i alle ledd» har fokus på utvikling av bedre og mer målrettet samarbeid langs tre samhandlingsdimensjoner: 1) samarbeid innad i hver kommune, 2) samarbeid innad i spesialisthelsetjenesten (særlig mellom psykisk helsevern og habilitering, og 3)

samarbeid mellom kommuner og spesialisthelsetjenester. I prosjektet har vi som mål å utvikle og implementere tre «verktøy»:

1. Koordinerte utrednings- og behandlingslinjer som skal være tydelig på roller og ansvar fra den første alvorlige bekymring for et barn, og samtidig lenke opp konkret informasjon knyttet til ulike vansketilstander, foreløpig ADHD og autismspekterforstyrrelser
2. Utvikling av tverrfaglige møtearenaer i kommunene sammen med en spesialisthelsetjeneste som øker sin tilgjengelighet overfor kommunene: konkret ved at barnehabiliteringstjenesten legger til rette for utvidet telefonkonsultasjon også i en førhenvisningsfase, og ved at BUP deltar på samkonsultasjoner med familie og kommunalt fagpersonell før henvisning i saker der det er uklart hvilket behandlingsnivå som er riktig
3. Gjennomføring av kompetansetiltak

Vi tror at prosjektet vil ha betydning for forbedring av dagens praksis ved at tiltakene er konkrete og griper inn i de daglige arbeidsoppgavene, og ved at en tilstreber at ansvar for tiltakene blir forankret hos de som har det daglige driftsansvaret.

1.6 Formidling og videreføring

- Samlet prosjektrapport skrives ut etter prosjektets avslutning
- Møreforskning har publisert evalueringserfaringer i fase 1 i en arbeidsrapport og Poster på internasjonal konferanse. Planer om videre publisering av evalueringsresultater i fase 2 og 3.
- Prosjektet vil bidra med sine prosjekterfaringer på konferanser og fagmøter

1.7 Muligheter for erfaringsoverføring til andre enheter/foretak:

- Potensiale for erfaringsoverføring til andre kommuner og helseforetak relatert til samhandling rundt barn og unge. I særlig grad de erfaringer vi gjør oss rundt implementering av utrednings- og behandlingslinjer, samt erfaringer med systematisk gjennomføring av samkonsultasjoner/familiemøter.

1.8 Prosjektbudsjett

- Samlet søknadssum er kr. 1 278 000
Spesifisert budsjett vedlegges
- Vi vil i tillegg søke Helsedirektoratet om midler, men det er usikkert om vi får noe tilskudd fra Helsedirektoratet for 2014. Det forventes ikke noen avklaring på dette før i juni.

Eva Løkvik
Avdelingssjef Avd. for barnehabilitering
Leder for styringsgruppa «Kvalitet i alle ledd»

Henrik Sollie
Prosjektleder